

Határozatok Tára

MELCHIOR WATHELET
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2018. május 29.¹

C-287/17. sz. ügy

**Česká pojišťovna a.s.
kontra
WCZ, spol. s r.o.**

(az Okresní soud v Českých Budějovicích [České Budějovice-i járásbíróság, Cseh Köztársaság] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Társasági jog – A kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépés – 2011/7/EU irányelv – 6. cikk (1) és (3) bekezdés – A tartozás behajtási költségeinek megtérítése – A fizetési felszólítás költségei”

1. Az Okresní soud v Českých Budějovicích (České Budějovice-i járásbíróság, Cseh Köztársaság) által előterjesztett jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2011/7/EU irányelv² 6. cikkének (1) és (3) bekezdésére vonatkozik. Előterjesztésére egy a Česká pojišťovna a.s. biztosítótársaság és a WCZ, spol. s r.o. társaság között a WCZ által fizetendő biztosítási díjak kapcsán a Česká pojišťovna által viselt behajtási költségek megtérítése tárgyában folyó jogvita keretében került sor.

I. Jogi háttér

A. Az uniós jog

2. A 2011/7 irányelv (19)–(21) preambulumbekkezdése kimondja:

„(19) A késedelmes fizetés előnytelenné tétele érdekében a késedelmes fizetés következtében felmerült behajtási költségeikért a hitelezőknek nyújtott méltányos kártérítést kell biztosítani. A behajtási költségeknek a késedelmes fizetés következtében felmerülő adminisztratív költségek megtérítését, valamint a felmerülő belső költségeikért fizetendő kártérítést is fedezniük kell, amelynek érdekében ezen irányelvnek egy rögzített minimumösszeget kell meghatároznia, amelyhez a késedelmi kamatot hozzá kell adni. Egy rögzített összegű kártérítés a behajtáshoz kapcsolódó adminisztratív és belső költségek korlátozására irányul. A behajtási költségek megtérítésének meghatározásakor figyelembe kell venni, hogy az nem sértheti azon nemzeti rendelkezéseket, amelyek alapján a nemzeti bíróság kártérítést is megítélhet a hitelezőnek az adós késedelmes fizetése következtében felmerült bármely további kárért.

¹ Eredeti nyelv: francia.

² A kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló, 2011. február 16-i 2011/7/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2011. L 48., 1. o.; helyesbítések: HL 2012. L 233., 3. o., HL 2015. L 218., 82. o.).

(20) A belső behajtási költségeket fedező átalányösszegekre való jogosultság mellett a hitelezőnek jogosultnak kell lennie az adós késedelmes fizetése által okozott más behajtási költségek megtérítésére is. E költségek közé tartoznak különösen az ügyvéd vagy behajtással foglalkozó cég megbízása következtében a hitelezőnél felmerülő költségek.

(21) Ez az irányelv nem érinti a tagállamoknak azt a jogát, hogy a behajtási költségek kártérítését fedező, magasabb és ezért a hitelező számára kedvezőbb átalányösszegeket határozzanak meg, vagy hogy növeljék ezeket az összegeket, többek között azért, hogy kövessék az inflációt.”

3. Az említett irányelv „A behajtási költségek megtérítése” című 6. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben kereskedelmi ügyletekben a 3. vagy a 4. cikkel összhangban késedelmi kamat válik esedékessé, a hitelező jogosult az adóstól legalább 40 [euró] összegű átalány megfizetését követelni.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett átalányösszeg külön fizetési felszólítás nélkül, a hitelező számára felmerült behajtási költségekért kártérítésként váljon esedékessé.

(3) A hitelező az (1) bekezdésben említett átalányösszegeken felül megfelelő kártérítésre jogosult az adós késedelmes fizetése következtében felmerült és az átalányösszeget meghaladó összes fennmaradó behajtási költsége miatt. E költségek közé tartozhatnak többek között az ügyvéd vagy behajtással foglalkozó cég megbízása miatt felmerülő költségek.”

4. Ugyanezen irányelv 12. cikke a következőképpen rendelkezik:

„[...]

(3) A tagállamok fenntarthatnak vagy hatályba léptethetnek a hitelező számára az ezen irányelvnek való megfeleléshez szükségesnél kedvezőbb rendelkezéseket.

(4) Az irányelv átültetésekor a tagállamok határoznak arról, hogy kizárják-e a 2013. március 16. előtt kötött szerződéseket.”

B. A cseh jog

5. A zákon č. 179/2013 (a 179/2013. sz. törvény) által módosított, zákon č. 513/1991, obchodní zákoník (a kereskedelmi törvénykönyvről szóló 513/1991. sz. törvény) 369. cikke (1) bekezdésének utolsó mondata a következőképpen rendelkezik:

„A késedelmi kamatokon kívül a hitelező jogosult a követelés behajtási költségei minimális átalányösszegének megtérítésére; ennek szintjét és a megtérítés feltételeit kormányrendelet határozza meg.”

6. A nařízení vlády č. 351/2013 (351/2013 sz. kormányrendelet) (a továbbiakban: kormányrendelet) 3. cikke, amely a kérdést előterjesztő bíróság szerint a 2011/7 irányelv 6. cikkét ülteti át a nemzeti jogba, a következőképpen rendelkezik:

„Amennyiben a vállalkozásoknak egymással szemben kölcsönös kötelezettségei vannak, [...] a minimális behajtási költsége az egyes igényeknek 1200 [cseh korona (CZK) (hozzávetőleg 47 euró)].”

7. A zákon č. 40/1964, občanský zákoník (a polgári törvénykönyvről szóló 40/1964. sz. törvény) 121. cikkének (3) bekezdése szerint:

„A tartozáshoz kapcsolódik a kamat, a késedelmi kamat, a kötbér és a behajtási költségek.”

8. A zákon č. 99/1963, občanský soudní řád (a polgári perrendtartásról szóló 99/1963. sz. törvény) 142. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A bíróság a teljes mértékben pernyertes fél javára a elvesztés fellel szemben a jogai hatékony kikényszerítése vagy megvédése érdekében felmerült költségeinek megtérítését ítéli meg.”

9. Az említett törvény 142a. cikkének (1) bekezdése szerint:

„A kötelezettség teljesítésére irányuló perben pernyertes felperes csak abban az esetben jogosult költségei megtérítését kérni az alperestől, ha legalább hét nappal az eljárás megindítására irányuló kérelem benyújtását megelőzően annak kézbesítési címére vagy utolsó ismert címére teljesítési felszólítást küldött.”

II. Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

10. A Česká pojišťovna és a WCZ 2012. november 7-én biztosítási szerződést kötöttek, amely ugyanezen a napon hatályba is lépett.

11. 2015. március 10-i levelében a Česká pojišťovna tájékoztatta a WCZ-t a biztosítási szerződés 2015. február 25-i hatállyal történő felmondásáról – mivel a WCZ nem fizette a biztosítási díjakat –, és utóbbtól kérte a 2014. november 7. és 2015. február 26. közötti időszakra járó, 1160 CZK (hozzávetőleg 45 euró) összegű biztosítási díj megfizetését. Összességében a Česká pojišťovna négy fizetési felszólítást intézett a WCZ-hez, mielőtt a kérdést előterjesztő bírósághoz fordult volna.

12. A Česká pojišťovna azt kéri az említett bíróságtól, hogy kötelezze a WCZ-t egyrészt az említett 1160 CZK (hozzávetőleg 45 euró) összeg és a 2015. február 25-től a fizetendő biztosítási díj megfizetéséig terjedő időszak utáni törvényes késedelmi kamatai megfizetésére, másrészt pedig a követelése behajtásához kapcsolódó költségek megfizetésére, 1200 CZK (hozzávetőleg 47 euró) értékben. Ezenfelül a Česká pojišťovna eljárási költségei megtérítését követeli a WCZ-től.

13. Miután megállapította, hogy a nemzeti jog azt írja elő a bíróságok számára, hogy eljárási költségként az alperes részére a bírósági kereset benyújtását megelőzően egyetlen felszólítás megküldéséhez kapcsolódó költségeket ismerjék el, a kérdést előterjesztő bíróság azt a kérdést veti fel, hogy a behajtási költségeknek a 2011/7 irányelv 6. cikkéből eredő átalány-kártérítése mellett el kell-e ismerni a felszólítás költségeinek megtérítését a nemzeti eljárási szabályok alapján. Az említett bíróság ugyanis rámutat arra, hogy az említett irányelv (19) preambulumbekzdése alapján az ugyanezen irányelv 6. cikke alapján járó átalány-kártérítésnek pontosan a felperes felszólítási költségeit kell fedeznie. Ebből álláspontja szerint az következik, hogy a két megtérítés elismerése (az említett 6. cikk és a nemzeti eljárási szabályok alapján) lehetővé teszi a felperes számára, hogy kétszer részesüljön ugyanabban a kártérítésben.

14. E kérdés alapvető jelentőségű a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyó jogvitával összefüggésben, mivel a Česká pojišťovna a kormányrendelet 3. cikke és a 2011/7 irányelv 6. cikke alapján 1200 CZK (hozzávetőleg 47 euró) összegben követel átalány-kártérítést, a nemzeti jog alapján pedig a jogi képviselő költségeinek megtérítését, beleértve a kereset benyújtását megelőzően a fizetési felszólítás költségeit, a nemzeti jogból következően.

15. Ilyen körülmények között a kérdést előterjesztő bíróság úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni a [2011/7] irányelv 6. cikkének (1) és (3) bekezdését, hogy a felperes ugyanezen irányelv 3. és 4. cikke szerinti kereskedelmi ügyletekkel kapcsolatos követelés behajtására irányuló keresetének sikeressége esetén a bíróság köteles a felperes javára a bíróság előtti eljárás költségeinek az adott tagállam eljárásjogi rendelkezései szerinti összegben – amelybe beleszámít az alperesnek a kereset benyújtását megelőzően kiküldött fizetési felszólítás költsége is – történő megtérítésén felül 40 euró (vagy nemzeti fizetőeszközben megállapított, azzal azonos mértékű) összeget is megítélni?”

III. A Bíróság előtti eljárás

16. Az alapeljárás egyik fele sem tartotta szükségesnek, hogy írásbeli észrevételeket tegyen a jelen eljárásban. Kizárólag az Európai Bizottság küldte meg ugyanis észrevételeit a Bíróság részére. Ezenfelül tárgyalás tartását sem kérték, és a Bíróság sem szervezett hivatalból ilyet. Mindazonáltal annak érdekében, hogy hasznos választ lehessen adni a kérdést előterjesztő bíróság részére, érdemesnek tartottam felhívni a feleket, valamint a cseh kormányt arra, hogy írásban válaszoljanak meg néhány kérdést, amelyekre a cseh kormány és a Bizottság adott választ.

IV. Elemzés

A. Előzetes észrevételek

17. A 2017. február 16-i IOS Finance EFC ítélet (C-555/14, EU:C:2017:121) 21. és 22. pontjában megjelölt okokból a 2011/7 irányelv *ratione temporis* alkalmazhatósága nem kérdőjelezhető meg a jelen ügyben. Ellentétben azzal, amit az említett ítélet alapjául szolgáló ügyben előadott, a Bizottság észrevételeiben a 2011/7 irányelv ilyen alkalmazhatóságára hivatkozik, annak ellenére, hogy a Cseh Köztársaság élt a tagállamok számára az említett irányelv 12. cikkének (4) bekezdésében biztosított lehetőséggel, amely szerint a tagállamok kizárhatják az irányelv alkalmazásából a 12. cikk (1) bekezdésében meghatározott átültetési határidő előtt kötött szerződéseket. A Bíróság kérdéseire adott válaszaiban a Cseh Köztársaság sem vitatta a 2011/7 irányelv alkalmazhatóságát.

B. Ítélezési gyakorlat

18. Ha nem tévedek, a 2011/7 irányelv 6. cikkét még nem értelmezte a Bíróság.³

19. Ugyanakkor a jelen irányelvet megelőző irányelv, vagyis a 2000/35/EK irányelv⁴ kapcsán a 2005. március 10-i QDQ Media ítélet (C-235/03, EU:C:2005:147) értelmezte az utóbbi irányelv 3. cikke (1) bekezdésének e) pontját, amely bizonyos mértékben megfelel a 2011/7 irányelv 6. cikke (3) bekezdésének.

3 Több ítélet vonatkozik ezen irányelv egyéb rendelkezéseinek értelmezésére, többek között: 2015. február 26-i Federconsorzi és Liquidazione giudiziale dei beni ceduti ai creditor della Federconsorzi ítélet (C-104/14, EU:C:2015:125) (az említett irányelv 7. és 12. cikkének értelmezéséről); 2017. február 16-i IOS Finance EFC ítélet (C-555/14, EU:C:2017:121) (az olyan nemzeti szabályozás ezen ítélettel és különösen a 7. cikk (2) és (3) bekezdéssel való összeegyeztethetőségéről, amely lehetővé teszi a hitelező számára, hogy az esedékes követelések tőkeösszegének azonnali megfizetése ellenében lemondjon a késedelmi kamatok és a behajtási költségek megtérítésének követeléséről); 2017. június 1-jei Zarski ítélet (C-330/16, EU:C:2017:418) (lényegében az átültetése vonatkozásában az említett irányelv 12. cikkének értelmezéséről). Egyébként jelenleg is folyamatban van a Bíróság előtt a C-131/18. sz. Gambietz ügy, amely a 2011/7 irányelv 6. cikke (3) bekezdésének értelmezésére vonatkozik és egy a jelen üggyhöz hasonló helyzetet érint.

4 A kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló, 2000. június 29-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2000. L 200., 35. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 226. o.; helyesbítés: HL 2007. L 312., 72. o.).

20. A Bíróságot ebben az ügyben azzal a kérdéssel keresték meg, hogy a 2000/35 irányelvben előírt hitelezővédelemmel összefüggésben a tartozás behajtási költségeinek lehet-e minősíteni az említett tartozás behajtása érdekében indított fizetési meghagyásos eljárásban az ügyvéd eljárásából következő költségeket. A Bíróság kimondta, hogy ha a nemzeti jog alapján azokhoz a költségekhez, amelyek megtérítésére egy szakmai tartozás magánszemély adósát esetlegesen köteleznék, nem számíthatók hozzá az ezen adósság behajtására indított eljárásban a hitelező érdekében fellépő ügyvéd közreműködése révén felmerült költségek, a 2000/35 irányelv önmagában nem alapozhatja meg ennek lehetőségét.

21. E költségtípusra kifejezetten hivatkozik a 2011/7 irányelv 6. cikkének (3) bekezdése „az adós késedelmes fizetése következtében felmerült és az átalányösszeget meghaladó összes fennmaradó behajtási költségek” között.

C. Javaslataim

22. A 2011/7 irányelv céljának, szövegének, valamint összefüggésének és keletkezéstörténetének elemzése alapján úgy vélem, hogy ellentétben azzal, amire az említett irányelv (20) preambulumbekkezdése utalhatna, az irányelv 6. cikkének (1) bekezdésében előírt 40 eurós átalányösszeget – mint a tagállamok számára előírt minimumot – nem lehet úgy értelmezni, hogy az kimerítő jelleggel le kívánja fedni a behajtási költségek egyes típusainak (a jelen esetben a felszólításokkal kapcsolatos költségeket is magukban foglaló „belső” és „adminisztratív” behajtási költségeknek) a megtérítését. Ebből következik, hogy az említett irányelv 6. cikkének (3) bekezdésében hivatkozott megfelelő kártérítés nem értelmezhető úgy, mint amely csak a hitelező által viselt „más” behajtási költségeket érinti.

1. A 2011/7 irányelv célja és szövege

23. A 2011/7 irányelv célja az 1. cikkének megfogalmazása szerint a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépés a belső piac megfelelő működésének biztosítása érdekében, ily módon ösztönözve a vállalkozások, különösen pedig a kkv-k (kis- és középvállalkozások) versenyképességét.

24. Amint az az említett irányelv (12) preambulumbekkezdésében szerepel, a késedelmes fizetés olyan szerződészegés, amelyet a legtöbb tagállamban az alacsony vagy fel nem számított késedelmi kamatok⁵ és/vagy hosszadalmas jogorvoslati eljárások az adósok számára pénzügyi szempontból vonzóvá tettek. A jogalkotó szükségesnek ítélte e folyamat visszafordítását és a késedelmes fizetés előnytelenné tételét.

25. Ez az irányelv tehát arra irányul, hogy hatékony védelmet biztosítson a hitelező számára a késedelmes fizetéssel szemben;⁶ e védelem szükségképpen kiterjed arra, hogy utóbbi részére az általa viselt behajtási költségek lehető legteljesebb megtérítését biztosítsák.

26. A 2011/7 irányelv 6. cikkének (3) bekezdésén alapuló kártérítés kizárólag a hitelező költségeinek egyes kategóriáira való korlátozása már ezen az alapon is ellentétes lenne azzal a szabállyal, amely szerint a hitelező jogosult a késedelmes fizetés valamennyi behajtási költségének megfelelő megtérítésére.⁷

5 2017. február 16-i IOS Finance EFC ítélet (C-555/14, EU:C:2017:121, 24. pont).

6 Lásd, a 2000/35 irányelv kapcsán: 2016. december 15-i Nemeč ítélet (C-256/15, EU:C:2016:954, 50. pont).

7 A 2011/7 irányelv (19) preambulumbekkezdése méltányos kártérítést említ.

27. A gyakorlatban az ilyen korlátozás azt jelentené, hogy a hitelező egyes költségeit egyáltalán nem térítenék meg, ami nyilvánvalóan ellentétes lenne az irányelv azon céljával, hogy a fizetési késedelmeket pénzügyi szempontból kevésbé vonzóvá és előnytelenebbé tegye.⁸

28. A 2011/7 irányelv szövege megfelel a céljának.

29. A 2011/7 irányelv 6. cikkének (1) bekezdése szerint a hitelező jogosult az adóstól legalább 40 euró összegű átalány megfizetését követelni (ezt a cseh jogban 1200 CZK-ban [hozzávetőleg 47 euró] rögzíti a kormányrendelet 3. cikke).

30. Ezen irányelv 6. cikkének (2) bekezdése szerint a tagállamok biztosítják, hogy az említett irányelv 6. cikkének (1) bekezdésében említett átalányösszeg külön fizetési felszólítás nélkül, a hitelező számára felmerült behajtási költségeikért kártérítésként váljon esedékessé, anélkül hogy megkülönböztetést tenne e költségek között.⁹

31. A hitelező joga a 40 eurós átalányösszeget meghaladó költségei megtérítésének követelésére egyértelműen kitér a 2011/7 irányelv 6. cikkének (3) bekezdéséből, amely kártérítést ír elő „az adós késedelmes fizetése következtében felmerült és az átalányösszeget meghaladó összes fennmaradó behajtási költség miatt”. E kártérítés tehát az átalányösszeg által lefedettek mellett „fennmaradó” költségekre vonatkozik.

32. Egyébként a 2011/7 irányelv 12. cikkének (3) bekezdését, amely szerint a tagállamok fenntarthatnak vagy hatályba léptethetnek a hitelező számára az ezen irányelvnek való megfeleléshez szükségesnél kedvezőbb rendelkezéseket, úgy kell értelmezni, hogy ezen irányelv többek között nem akadályozza meg azt, hogy a nemzeti szabályozások a 40 euróban megállapított minimumnál magasabb összegű átalány-kártérítést ismerjenek el a hitelező részére.

33. Ugyanakkor, ha a nemzeti jogalkotó ezt az utat követi, neki kell megválasztania a megfelelő módszereket, például a tartozás szintjétől függő összeg előírását.¹⁰

2. A 2011/7 irányelv (19) és (20) preambulumbekkezdése

34. Tudva, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint „[az uniós] jogi aktusok preambulumanak nincs kötelező hatálya, és arra nem lehet hivatkozni sem az adott jogi aktus rendelkezéseitől való eltérés, sem az e rendelkezések szövegétől nyilvánvalóan eltérő értelmezés céljából”¹¹, célszerűnek tartom, hogy észrevételeket fűzzek a 2011/7 irányelv (19) és (20) preambulumbekkezdéséhez, amelyek megkülönböztetik a hitelezői költségek típusait; úgy tűnik, hogy a „belső” vagy „adminisztratív” költségek fogalmát az átalány-kártérítésre korlátozzák, amelynek teljes mértékben fedeznie kell ezeket, míg a „más” behajtási költségeket a 40 eurót meghaladó kártérítéshez rendelik.

35. A „belső költségek” és az „adminisztratív költségek” említett fogalmai az irányelv megalkotása során jelentek meg.

8 Lásd a 2011/7 irányelv (12) preambulumbekkezdésének végét, amely szerint az irányelv rögzíti „többek között azt, hogy a behajtási költségek megtérítéséhez való jog kizárását tekintsek súlyosan hátrányosnak”.

9 Ellentétben azzal, amire az említett irányelv (20) preambulumbekkezdése alapján gondolhatnánk, amely – anélkül, hogy definiálná e kifejezéseket – „belső költségekről” és „más költségekről” szól. Erre még visszatérek.

10 Ez a helyzet Írország esetében, amelynek nemzeti jogszabálya (Statutory Instrument No. 580/2012 – European Communities [Late Payment in Commercial Transactions] Regulations 2012 [(580/2012. sz. rendeleti aktus – Európai Közösségek kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések) 2012. évi rendelet]) 40 eurós összeget ír elő, ha a tartozás kisebb, mint 1000 euró, 70 eurós átalányösszeget, ha a tartozás 1000 és 10 000 euró közé esik, és 100 eurós átalányösszeget, ha a tartozás meghaladja a 10 000 eurót.

11 2014. június 19-i Karen Millen Fashions ítélet (C-345/13, EU:C:2014:2013, 31. pont).

36. Javaslatában a Bizottság egyrészt a másként meg nem határozott, a meg nem fizetett tartozás összege alapján számított behajtási költségek (amelyek a legalább 10 000 eurós tartozások 1%-ig is terjedhettek) automatikus megtérítése, másrészt pedig minden „más” behajtási költség megfelelő összegű ellentételezése mellett döntött. Az indokolás szerint e módosítás lehetővé teszi, hogy „a »behajtási költségek« homályos fogalmának helyébe a meghatározott összegű belső behajtási költségekből álló új rendszer”¹² lépjen.

37. Az Európai Parlamentnek az említett javaslat vizsgálatát végző bizottsága építette be a 40 eurós felső határt, a fennálló tartozás összegétől függetlenül, azzal az indokkal, hogy „a 10 000 [euró] összegű vagy annál nagyobb tartozás esetén fizetendő, nyílt végű 1%-os kártérítési arány a nagy volumenű ügyletek esetén jelentős és aránytalan költséget jelent, és nem tükrözi a valós költségeket”¹³.

38. Első olvasatban elfogadott álláspontjában a Parlament fenntartotta a 40 eurós felső határt. Egyebekben pontosította, hogy a 2011/7 irányelv 6. cikkének (3) bekezdésében előírt megfelelő kártérítésre az említett 40 eurós összeget meghaladóan kerül sor. E pontosítás megerősíti, hogy a 40 eurós átalányösszeg nem a „belső” vagy „adminisztratív” behajtási költségek kimerítő megtérítését célozza. Ugyanakkor szintén a Parlament iktatta be első olvasatban elfogadott álláspontjában azt az említett irányelv (19) preambulumbekkezdésében található elgondolást, amely szerint az átalány-kártérítés a belső vagy adminisztratív behajtási költségek korlátozására irányul, valamint azt is a Parlament javasolta (lásd az említett irányelv (20) preambulumbekkezdését), hogy az átalányösszegre való jogosultság a *belső* behajtási költségekre vonatkozzon.¹⁴

39. E fogalmak tehát a 2011/7 irányelv (19) és (20) preambulumbekkezdésében szerepelnek, és azok alapján úgy vélhető, hogy az említett irányelv 6. cikkének (3) bekezdésében hivatkozott „más” költségek „külső” költségek, annál is inkább, mivel mind a (20) preambulumbekkezdés, mind az említett irányelv 6. cikkének (3) bekezdése hivatkozik az ügyvéd vagy behajtással foglalkozó cég megbízása – vagyis a vállalkozáshoz képest „külső” szolgáltatások igénybevétele – következtében a hitelezőnél felmerülő költségekre.

40. Több érv miatt el kell vetnem azt az álláspontot, amely szerint az említett irányelv a hitelezői költségeket oly módon kategorizálta, hogy vannak egyfelől a „belső” vagy „adminisztratív” költségek, amelyeket kizárólag az átalány-kártérítés fedez és a „más”¹⁵ (vagy „külső”) költségek, amelyeket további (a 2011/7 irányelv 6. cikkének (3) bekezdése szerint megfelelő) kártérítés fedez.¹⁶

12 A kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre vonatkozó javaslat, 2009/0054(COD), 7. o. Ezenfelül, „a 2000/35/EK irányelv átdolgozása a késedelmes fizetés elleni fellépést szolgáló megoldások hatékonyságának és eredményességének növelését célozza a késedelmes fizetés miatt felmerülő adminisztratív költségek megtérítésére, valamint a felmerülő belső költségekért kártérítésre vonatkozó jog bevezetésével” (lásd az említett irányelvjavaslatot, 5. o.).

13 A kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról szóló jelentés, A7-0136/2010, 21. o.

14 Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2010. október 20-án került elfogadásra a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló 2011/.../EU európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel (átdolgozás), EP-PE_TC1-COD(2009)0054.

15 A (20) preambulumbekkezdés egyéb nyelvi változatai nem használják a „más” kifejezést, hanem olyan kifejezést alkalmaznak, amely nem utal a költségtípusok semmilyen eltérésére, mint a holland nyelvi változatban az „overige” szó, az olasz nyelvi változatban a „restanti” szó, a spanyol nyelvi változatban a „demás” szó. A szöveg más nyelvi változatai nem állítják szembe az egyfajta és a „más” költségeket. Az angol nyelvi változat az „any” szót, az olasz nyelvi változat az „ogni” szót, a holland nyelvi változat az „alle” szót, a spanyol nyelvi változat a „todos” szót, a görög nyelvi változat az „οποιαδήποτε” szót használja. A „más” szóhoz képest e nyelvi változatok mindegyike valamennyi vagy minden egyes költségre utal.

16 A cseh kormány és Bizottság is ellenzi a költségek ilyen kategorizálását, amelynek folytán azok mindegyike eltérő szabályozás alá esne, ami indokolatlan megkülönböztetésekhez vezetne.

41. Mindenekelőtt e fogalmak nem szerepeltek a 2000/35 irányelvben, amely 3. cikke (1) bekezdésének e) pontjában azt írta elő, hogy a hitelező jogosult „megfelelő összegű ellentételezésre az adós késedelmes fizetése következtében felmerült összes indokolt behajtási költsége miatt” (kiemelés tőlem). Márpedig a 2000/35 irányelvet felváltó 2011/7 irányelv célja a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépés, és bizonyosan nem a hitelező kártérítésének bonyolultabbá tétele volt.

42. Ezt követően, a hitelezői költségek kategorizálásának nincs semmilyen alapja a 2011/7 irányelv 6. cikkének szövegezésében. Ezen irányelv (1) bekezdése szerint az átalányösszeg egy minimum. Az említett irányelv 6. cikkének (2) bekezdése szerint ez az összeg külön fizetési felszólítás nélkül, a hitelező behajtási költségei kártérítéseként válik esedékessé. Ugyanezen irányelv 6. cikkének (3) bekezdése szerint a „más” (vagyis az átalányösszeg által fedezettektől eltérő más) költségeket a hitelező oly módon követelheti, hogy az „megfelelő kártérítést” eredményezzen.

43. Ezenkívül, amint arra rámutat a cseh kormány, a költségek kategorizálása nem vezethető le a hitelező által a 2011/7 irányelv 6. cikkének (3) bekezdése által bizonyítható tények példálózó felsorolásából sem. E felsorolás ugyanis, amelyet az irányelv szövegébe a Parlament módosító javaslatai alapján iktattak be, kizárólag annak megvilágítására irányult, hogy milyen költségekről lehet szó,¹⁷ nem pedig az addig a 2000/35 irányelv alapján alkalmazandó szabály módosítására, amely szerint a hitelező megfelelő kártérítésre jogosult minden költség után. Talán e példa tükröződött a 2005. március 10-i QDQ Media ítéletben (C-235/03, EU:C:2005:147) (lásd a jelen indítvány 19. és 21. pontját).

44. Végül a költségek kategorizálása ezenkívül egy paradoxonhoz vezetne. Úgy vélem (a cseh kormányhoz hasonlóan), hogy késedelmes fizetés esetén a hitelező a tartozás vállalkozásának jogásza segítségével történő behajtása esetén csak 40 euró átalány-kártérítést igényelhetne, holott bizonyítani tudná, hogy költségei ténylegesen magasabbak voltak. Ezzel szemben külső ügyvéd szolgáltatásainak igénybevétele esetén lehetséges lenne az összes költség megfelelő megtérítése a hitelező belső költségeire vonatkozó 40 eurós átalány-kártérítés felett. Ez az értelmezés tehát összehasonlítható helyzetek igazolatlan eltérő kezelését eredményezné. Ezenkívül az ilyen értelmezés a gyakorlatban arra ösztönözné a hitelezőt, hogy saját jogászainak általában kevésbé költséges szolgáltatásai helyett egy ügyvéd külső szolgáltatásait vegye igénybe. Másként fogalmazva, a költségek kategorizálása a késedelmes fizetéssel érintett tartozások mesterséges és indokolatlan növelését, sőt túlkompenzációt eredményezhetne.

45. Következésképpen úgy vélem, hogy a 2011/7 irányelv 6. cikkének (3) bekezdésében hivatkozott költségek „más” költségek, mint az átalányösszeg által fedezettek, valamint, hogy ennél fogva a hitelező számára megtéríthetők az ezen összeget meghaladó „belső” vagy „adminisztratív” költségek.

46. Egyébként a 40 eurós átalányösszeg anélkül fizetendő, hogy bizonyítani kellene a felmerült költségeket (a 2011/7 irányelv 6. cikkének (2) bekezdésének szövege szerint „külön fizetési felszólítás nélkül”), függetlenül attól, hogy azok „belső” költségek-e, vagy sem, szemben más összegekkel, amelyeket bizonyítani kell.

47. E vonatkozásban a 2011/7 irányelv nem pontosítja, hogy az adós fizetési késedelmét követően a hitelezőnek milyen módon kell előadnia, illetve bizonyítania a 40 eurós átalányösszegen felült felmerült behajtási költségeket, amelyek vonatkozásában az irányelv 6. cikkének (3) bekezdése részére kártérítéshez való jogot biztosít. E részletszabályok elfogadását a nemzeti jogalkotó megítélésére bízzák, amely a 2011/7 irányelv 12. cikke (3) bekezdésének megfelelően „[fenntarthat] vagy hatályba [léptethet] a hitelező számára az ezen irányelvnek való megfeleléshez szükségesnél kedvezőbb rendelkezéseket”.

¹⁷ Lásd a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság által 2010. október 15-én benyújtott módosító javaslatokat (a Parlament A7–0136/2010. sz. dokumentuma; lásd a 30. sz. módosítást).

V. Véggövetkeztetés

48. A fenti okok miatt azt javaslom, hogy a Bíróság az Okresní soud v Českých Budějovicích (České Budějovice-i járásbíróság, Cseh Köztársaság) által előzetes döntéshozatal céljából előterjesztett kérdésre a következő választ adja:

A kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló, 2011. február 16-i 2011/7/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 6. cikkének (1) és (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a hitelező jogosult arra, hogy az adós késedelmes fizetése esetén az adóstól 40 euró átalányösszeg megfizetését, valamint valamennyi felmerült behajtási költség megtérítését követelje, de kizárólag e költségeknek az említett 40 eurós átalányösszeget meghaladó része után.